

Sahibi ve umum Negriyat Müdürü
Hasan Rasin Us
Başlığı İyeyi
VAKIT MABAASI
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

22
EYLÜL 1941
PAZARTESİ

Numara: 741 Sene: 3
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Sulh Rivayeti
Amerika mümessili
Papadan
Nası bir proje aldı?
Teklifi yapan
Almanya mı?
Sulh şartları
neden ibaret?
Ruzveltin mümessili
Romadan ayrıldı

Londra, 22 (A.A.) — M. Taylor ile kardinal Maglion'un vekili Monsenyör Montini arasındaki görüşme, mihrer tarafından reis Ruzvelt'in mümessiline bir takım projeler verilmiş olduğu farazıyesini takviye eder görünmektedir. O derecede ki M. Taylor'un Amerikaya döndüğü zaman, M. Ruzvelt'e kendisine ifşa edilmiş olan projelerin anahatlarını göstermesi mümkündür. Fakat bilakis Lizbon tarihiyle Romadan gelmiş olan diplomatik kurriyeler, papanın daha şimdiden Amerikan devlet reisinden Amerikan mihrvercilerin modasına uygun her türlü sulh planlarını derip etmekten intina eylemekle, te olduğu öğrendiğini ve cereyan etmekte olan müzakere minhasıran işgal altında mem. lemetlerinde Hristiyanlığı ve Rus mezhebinin himaye etmek meselesinden bahsetmekte bulunduğu. Su halde esas mesele, Vatikan'ın halihazırda şu kanaati elde etmiş olduğudur: Reis Ruzvelt, ne şahsan kendisinin ne de umumiyetle Amerikada hiç kimenin Hitlerizm ile bir uzlaşma esasına müstenit sulh müzakerelelerini teşvil edemeyeceği mutalâasındadır. Bilhassa böyle bir hareketin Hitlerizm tarafından ağılan cidalin bir devlet olmak hasebiyle Rusya aleyhine değil belki bolşevik fikri aleyhine müteveccih olduğunu zimnen kabul etmek suretiyle Rusların kuvvei maneviyelerini haleldar edebileceği su sırada, Taylor hyetin sarfetmekte olduğu gayretin Hitlerizm ile her türlü uzlaşmayı reddeden M. Ruzvelt'in beyanatıyla müterakik olması dikkate şayan görülmeğe icabeder.

Reis Ruzvelt'in söy'edikleri her yerde ve herkes tarafından tekrar edilmektedir.

Londrada tahmin dilmekte olduğuna göre bu sayılar şu suretle tekevvin etmiştir:

Papa, İtalya kral hanedanının talebini is'af ederek M. Ruzvelt'in mümessilinden Amerika devlet reisinin muharrirleri için samatın tatiline mütaallik projelerinde şahsi nüfuzunu kullandığını rica suretinde vaki olara.

Devamı 2 inci sayfada

Bir genç kadın aranıyor?

Dokuz aylık çocuğunu bırakarak evini terkeden bu genç kadın
16 yaşında
Altı gündür
ortada yok

Galata vekiharç sokağı 6 numarada oturmakta olan Naime Büyükpulat isiminde genç bir kadın kayıptır.

Naime 16 yaşında, ezmer, siyah saçlı ve siyah gözlüdür. Kadının kocası ve babası kendisiyle görüşen muharririmize şu izahatı vermişlerdir.

Bu kadın 2 senelik evlidir ve dokuz aylık ufak bir kız çocuğu vardır. Naime bu yakınlarında, kocasıyla geçinememekte ve babasının evine kaçmaktadır.

Genç kadın bundan 2.5 ay evvel kaybolmuşsa da nihayet Çamlıca'da bir akrabasında bulunmuştur.

Fakat bu defa 16 Eylül salı bütün denberi kayıptır ve abesinin bütün aramaları semeresiz kalmıştır. Naimeyi en son gören bir komşusudur. Genç kadın ona köprüde rastlamış, "teyze ben 1 sene eve geleceğim, çocuğuma anne ve babam baksınlar, Allahısmarladık, diyerek ayrılmıştır. Bundan sonra genç kadını kimse görememiştir.

Kayıbolan bayan Naime

Naime'nin babası, annesi ve kocası büyük bir teassür içindeydiler. Küçük çocuk bakımsız kalmıştır.

Mevzu bahis kızın Trabzon'a gitmiş olması da muhtemeldir. Zabit, kız her tarafa aramasına rağmen, şu dakikaya kadar bulamamıştır. Maame, fiş kısa bir zamanda bulunup ailesine teslim edileceği ümit edilmektedir.

Almanlar Kırı mı tecrit etti mi?

Londra, 22 (A.A.) — Eger Almanların dedikleri gibi, Azak denizi sahillerine varmış olsalardı, doğru ise Kırım Rusyanın sahr aksamından ayrılmışlardı, demektir ve Rostofu tahrip etmiş oldukları suretinde iddiada bulunabilirler.

Almanların Kiyefle ötesinde ilerlemeğe devam etmiş olup olmadıkları malûm değildir. Fakat bu muntaka üzerinde müthiş muharebeler yapılmakta olduğu muhakkaktır. Smolensk ve Leningrad muntakalarında hareket yapılmakta olduğu da malûm değildir.

Eski Şaha âit mallar Hükûmete devrediliyor

Tahran, 12 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor:

Eski şaha âit menkul ve gayrimenkul malların devrine ait resmi beyanname parlâmentoda okunmuştur. Eski şah zamanında zarar görenlerin ziyarı tazmin edilecektir.

Rusya irana büyük kuvvetler sevk ediyor

Tahran etrafına
Bir çok
paraşütçüler
indi

Rus ve İngiliz kuvvetlerinin İranda birleşmesi üzerine
Kafkasyada ve
cenubi Rusyada
uyan anisler

Londra, 22 (A.A.) — Röyterin diplomatik muhabiri yazıyor.

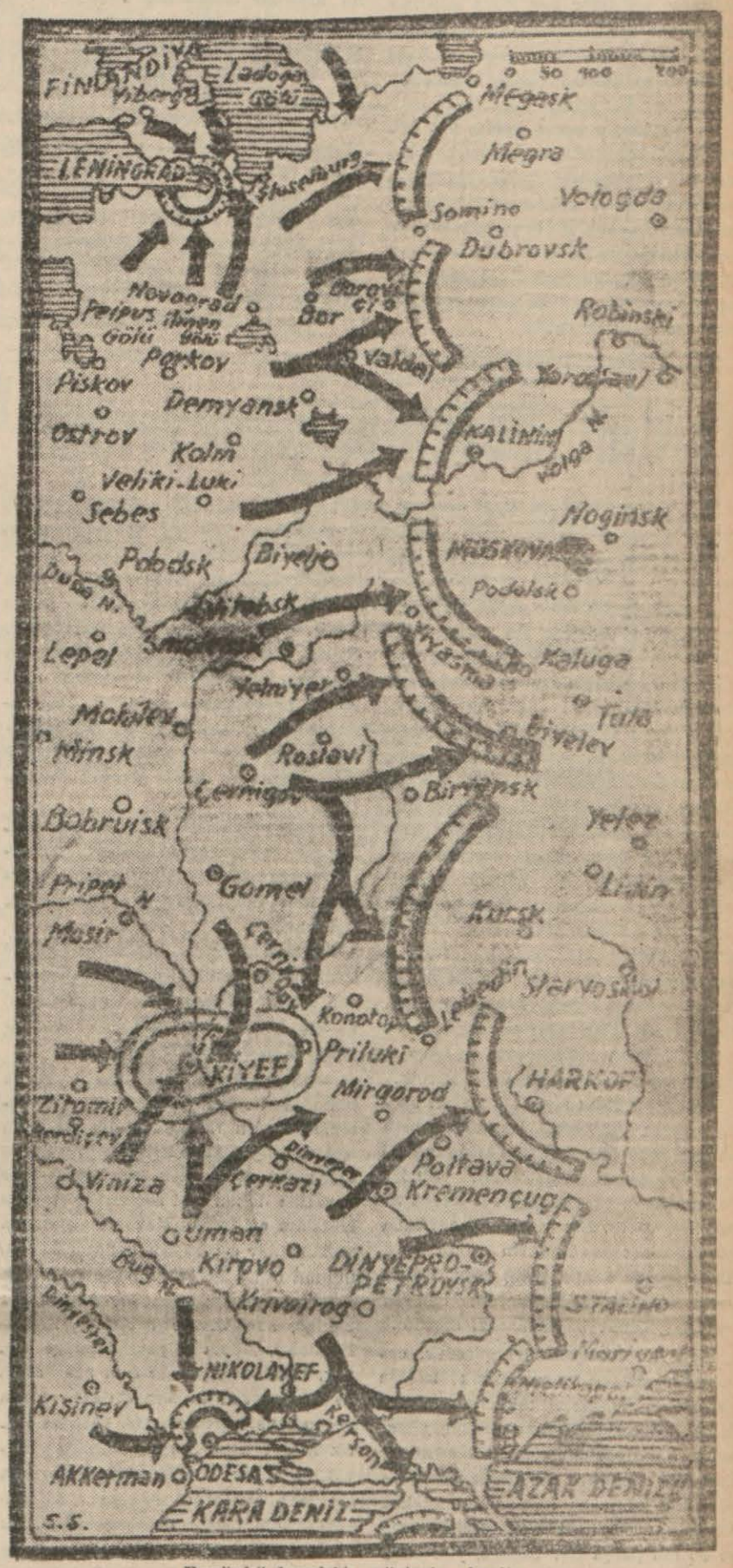
Almanların Kiyefde ve cenubi Rusyada büyük muvaffakiyetler elde ettikleri iddialarına rağmen iyi me-lumat alan mahafil eski Alman iddianı Devamı 2 inci sayfada

Bulgaristanda Istisnai ahval ilânının mânası

ingilizler
Bulgaristanın
harp istemediği
kanaatinde

Londra, 22 (A.A.) — Röyterin diplomatik muhabiri yazıyor:

Bulgaristanda istisnai ahval ilânının Filof hükûmetinin karşılaştığı müşkülâtı ihbat eder. Bulgaristan mih Devamı 2 inci sayfada

Bugünkü hareketi gösterir harita

Istanbulda zelzele

Istanbul, 22 (A.A.) — kika 4 saniye geçe merkez üstü rasathanesinden bildirilmiştir: Bugün gece yarısını 41 da-

Günün Manası Yarın Ramazan

Yazan: Bir Muharrir

SERLEVHAYA koyduğum bu iki kelime, çocuklar, hattâ büyükler arasında da eski heyecanı uyandırmıyor. Kırk sene evvel, yarın değil "Gelecek hafta Ramazan" denseydi bugünkünden fazla alâka duyulurdu. "On bir ayın bir sultanı" na veya "Mahi gufran", a karşı eski heyecan ve alâkamız, şiddetinden çok seylere kaybetmiş olmasını dinî itikatlarmızın zaafa uğramasıyla izah edip çözmek doğru değildir.

Türk inkılabının din ve dünya işlerini ayırmadığı tarihlerde, Ramazan, yalnız bir ibadet ayı değil, aynı zamanda bir eğlence ayı, Sarayhanesini ve Divanyolu piyasasında kadınların kollarına çimdik Ramazan geceleri basılır, söz Ramazan geceleri atılır; yankeşiller durgun ayların acısını Ramazan gecelerinde çıkarırlar, hırslar halkı teravihe veya tiyatroya giden evleri Ramazan gecelerinde soyarlar, her cinsten zabıta vakası Ramazan gecelerinde artardı. Ramazan piyasası mevsimi, Ramazan tiyatro mevsimi, Ramazan Karagöz, orta oyunu, kukla, güreş mevsimi idi. Ramazanın yalnız kendine göre zevkleri ve eğlenceleri değil, hususi lezzetleri de

vardı: Mis gibi çörekotu kokan taze pıdeler ve çörekler, kordellarla bakkalların kapısına asılan güllâçlar, kokusu uzaktan duyulan sucuklar ve pastirmalar, cins cins, renk renk regeller, Ramazanı kendine has lezzetleri bir araya toplayan bir istiha mevsimi hali ne de sokardı.

Çocuklar ve itikadı sağlam, dini bütün oluyunlar için de Ramazanın türlü türlü cazibeleri vardı. İctimai hayatımız değiştikten, daha doğrusu tekâmül ettikten sonra, Ramazan bu gayridini zevk ve lezzetlerin çoğunu kaybettirdi. Artık Ramazan ne piyasası mevsimi, ne eğlence mevsimi, ne tiyatro mevsimi, ne de istiha mevsimidir. Gece hayatı Ramazana mahsus olmadığı için bu zevklerin çoğu öteki aylarla taktime uğramıştır. Artık Ramazan kelimemizin en dolgun mânasıyla ibadet ayıdır; artık bayram gelmeden bir ay evvel bayram yapmağa başlamak gibi mevsimsiz bir isticalden kurtulmuş bulunuyoruz.

Bu mübarek gufran ayını çocukca değil, oburca değil, çapkınca değil, hâlâ müslimane bir derunî heyecanla karşılayan okuyucularımız temiz duygularını paylaşıyor ve Ramazanlarını kutluyorlar.

Yardım Sevenler Cemiyetinin mensupları arasında bir saat

Gönderilen hediyeler için kahraman Mehmetçik diyor ki:
"Pamukluyu giydiğim zaman, Ayşemin sıcak elini omuzumda hissediyorum,"

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

Bayan Meliha Evcen

İnönü gampını ziyaret etmemiz bir kaç bakımdan faydalı oldu. Orada Türk hava kurununun başarıdığı görüş kabartıcı işleri yakından gördük. Etraftaki köylülerle görüşmek fırsatı bulduk. Çelik kanatlı genç tayyarecilerimizle hasbithaller yaptık. Bu arada, Ankaradan İstanbul'a gelmiş olan "Yardımsevenler cemiyeti",nin Ankara idare heyeti arasında bayan Meliha Evcenle cemiyetin umumi faaliyetleri hakkında uzunca bir konuşma yapmak imkânı da hası oldu.

Bayan Meliha Evcen:

— Cemiyetin İstanbuldaki varlığı hemen hemen bir karayel gibi esip

geçti. Faaliyeti hakkında esaslı bir şey duyduğumuz yoktur.

Dedim. Kıymetli mesaisile bir çok bayanlarımıza örnek olan Meliha Evcen hayretle yüzüne baktı:

— Ne diyorsunuz, bayım? Biz Ankarada geceli gündüzlü çalışıyoruz. İstanbul matbuatı bu cemiyeti yeni bir teşekkül sanıyor Halbuki cemiyet 1928 de kurulmuştur.

— O halde bana cemiyetin mesaisi hakkında biraz malûmat lütfederse-niz, ben de efkârıumumiyeyle tenvir etmiş olurum.

Dedim. Bayan Meliha (Yardım se-

Devamı 2 inci sayfada

Bir, iki nokta :

125 Amerikan gemisi

Amerikadan İngiltereye yapılacak malzeme ve diğer her türlü yardımı Atlantikte 125 Amerikan gemisi himaye ediyor. Ruzveltin geçen haftaki nutkuna gemilere "ateş açıl, emri de verildi."

Bu hadiseden sonra geçen 914 büyük harabini hatırlatmaya imkân var mı? Bir müddet için atıştan uzak kalan, yahut ateşe müdahale etmeyen o valitki Amerika ile bugünkü Amerika arasında hiçbir fark yoktur. Nasil ki yirmi beş yıl evvelki harbe 999 harbi arasında da aynı benzerliği bulunmuş mecburiyetindeyiz.

Yardım Sevenler Cemiyetinde

Baştarafı 1 nci sayfa da yardım cemiyetinin amacı mesaisi hakkında bana aşağıdaki izahatı verildi:

— 1928 de ilk önce gorap makine ile işe başlamıştık. Bir müddet dar bir bütçe içinde yavaş yavaş yardım sahamız genişletmeye ve fukaraya olduğu kadar orduya da kar başlığı, yün eldiven ve pamuklu eşya hediye etmeye başladık. Erkinen zehzelesin, de felâketzedelerin çok yakından alakadar olduk. Zehzele mahalline biz zat gittim, felâketzedelere cemiyetin gönderdiği eşyayı tevzi ettim. Son zamanda Hasan Ali Yücelin verdiği evrak apartmanımız bir salonunda cemiyetin çalışma faaliyetini tefsif ederek birçok işler bahsedirdik. Bu çalışmaların sonuna fabrikalara birer tezkere yazarak bize yardım etmeleri rini istedik. Her taraftan balyeler ve toplanan gelen malzemeyi yardım kadimlara vererek para de diktirdik.

Bu işler daha ziyade kocaları askere giden kimselerdir. Bu suretle hem askere, hem de asker ailelerine iş bulmuş ve yardım etmiş olduk. Bu işe başladığımız zaman elimizde ancak on bin lira vardı. Bir büyük ay zarfında gördüğümüz yardımların nakdi ve kâğıt 38.113 liraya balı oldu. Cemiyetin muhasebecisi olduğum için bu rakama itimat buyurmanız dilerim.

Halk bu faaliyetimizi gördükçe, cemiyetin samimi ve yorulmak bilmez azalarının mesaisini takdirle karşıladı ve yapılan yardımlar günden güne arttı. Elimizde biriken 28 bin küsur lirayı da aynıyata çevirerek yünü ve pamuklu kumaşlar aldık ve memleket sınırlarını bekleyen Mehmetçiklerimize, 56 bin parça kar başlığı, yün eldiven ve pamuklu hırka imal ederek, bu hediyeleri süratle fırka ve alay postalarına adreslerine gönderdik. Kış bastırmıştı; yardımda gecikmiş olmamak için, aramızda ayrica tevzi grupları teşkil ederek, Edirne ve Trakya, daki askerlerimiz bu hediyeleri biz zat götürüp dağıttık. Türk milletinin, felâketler karşısında göğüs kabartıcı yardım duyguları hiçbir millet yarına çıkamaz. Türkün şahveti candan ve rıyasızdır. O, hiçbir zaman kendinden istenen yardım dırığ etmez, mıştır. Dağıttığımız hediyeler, Mehmetçiklerimizi o kadar sevindirmişti ki, cemiyet merkezine gelen asker mektuplarından bu mesaimizin müsbet akislerini iftiharla görüyorduk.

Tarixin bir tekrarı olduğunu söyleyenlere karşı pek gökürümün o. maz sükûtiyi biliriz. Pek gökürümün sa bu tekrarı için bu hususta muhtelit vakaların şahadetle oyalanır. lar, Belki bunda hakları da var! Çün ki insanlar arasındaki münasebetlerin aynı bir kanunla devrettiğini görmekteyiz. Bu münasebetler kadın ve erkek arasındaki cinsi münasebetlerden tutunur da milletlerin birbirlerine kadar büyür. Kısaca, bir ay kadar evvel tabii bir sis perdesi altında kaybolmuşluğu hikâye edilen Ruzvelt yatmadaki aydınlatma konuşmaları şimdi birer birer belirmeğe başlamaktadır ve Amerika Avrupaya doğru büyük bir süratle yürümektedir.

EN SON DAKİKA

Yeni iran kabinesi tesekkül etti

Tahran, 22 (A.A.) — Pars ajansı bildiriyor:

Furugi hanın hastalığı dolayısıyla Adilîye nazırı Ahi, parlamento nun 21 Eylül tarihli iktisadî kabinesinin aşağıdaki zevattan teşekkül edeceğini bildirmiştir:

Başvekil: Furugi han, Adilîye nazırı: Ahi, Sanayi ve maacln nazırı: Hekmat, haricîye nazırı: Süneylî, Sıhhiye nazırı: Merat, münakalat nazırı: doktor Sacat, iktisat ve ticaret nazırı: Golşayan, harbiye nazırı: general Ahmet Nakcavan, dahiliye nazırı: general Cahangan, maliye nazırı: doktor Tafige, maarif nazırı: Doktor Sadık posta telgraf ve telefon nazırı: Sayah, ziraat nazırı: Hakimi.

Müteakiben hükümetin programı okunmuştur.

İngilterede Rusyaya yardım temayülü çoğalıyor

Londra, 22 (A.A.) — Bugün bağlayan "Rusya için tank haftası", Ruslara lüzumlu harp malzemesinin süratle verilmesi mevzuu üzerinde ehemmiyetle duran Londra matbuatı tarafından hararetle seâlmektedir.

Taymıs gazetesi yazıyor: Meşru cüretkârlığın azami haddini göstermek zamanı gelmiştir. Avrupa, da bizim için Rusyadan daha kıymetli bir müttefik bulunamaz. Kızdordu mağlup olduğu takdirde Alman ordusu, bunun karşısına mukavemet edebileceği başka bir ordu çıkarmak mümkün olamayacaktır.

Nihal zafer belki elde edilebilecektir. Fakat buna erişmek için takip edilecek yol uzun ve zahmetli olacak, bütün dünya çok yorgun düşecek ve Sovyetler mücadeleden mağlup çıkar. larsa muhasamatın nihayet bulması çok uzayacaktır.

— Yardım sahamız gittikçe genişliyor, dedi, içimden ayrı bir grup, muhtaç ailelerin doğacak çocuklarına kundak takımları veriyor ve kendilerini derhal doğum evine yatırıyor. Aillere ve düşkünlere de ayda beşten yirmi liraya kadar yardım etmekteyiz. Bu yardım yekûnu da bir hayli kabarıktr. Ayrıca bir karar daha aldık ve işe başladık: Mekteplerin son sınıflarında birtakım müteverrim çocuklar var, bunlar yoksulluk yüzünden tahsillerine devam edemiyorlar ve son sınıfa geldikleri halde hastalık sebebiyle bırakmak mecburiyetinde kalmıyorlar. İşte bu son sınıftaki veremli lere de tahsillerini bitirmeleri için yardım ediyor, gıdalarını temine, sıhhatlerini kazandırmaya çalışıyoruz.

Çok iyi bir teşkilâtı olan bayan Meliha Evcenin sözlerini not ederken, biraz ötede bu konuşmalarına kulak veren Sami Karayelini sabrı tükenmişti: Bana döndü:

— Hanımefendiyi tebrik ederim, dedi. Fakat, cemiyetin İstanbul şubesi, nin kulağı çınalam demekten de kendimi alamıyorum doğrusu.

kıp buraya rezalet çıkarmak için gelmedin? Feridun susuyor ve Meliha Cemalin hemen bir adım ötesinde yürüyordu. Ne düşünüyordu, ne yapmak istiyordu, bunu keşfetmek yoktu. Yalnızca muttasıl "Sen dul, valsini sıkla çalıyor, du."

Meliha Cemal bir kere bir tecrübe daha yapmak için ümitsizlikle düşünüyordu. Sonra düşünmelerine başka bir istikamet verdiğini ve yarımda yürüyün delikanlıya düşünerek:

— Demek Nazanm oğlu..

Dedi. Fakat bu ismin hatırlanması o anda kendisinde en ufak bir heyecan, en ufak bir keder bile uyandırmadı, kalbi yalnızca korkuyla doluydu.

Feriduna dönerek ümitsizlikle sordu:

— Para istiyor musunuz?

Delikanlı ıslığı kesti ve dişleri arasında homurdandı:

— Evet..

Meliha Cemal derhal çantasını açtı ve çıkardığı yüz liralığı Feridunun eline sıkıştırdı.

Delikanlı sordu:

— Şimdi son aşkıımızın ismi Mahmut Ata değil mi?

Bu sözlerini de benî korkutacağımızı mı zannediyorsunuz? Evvelce kızımın bir hata eseri olarak gayrimişru bir şekilde pey-

Rus çetelerinin faaliyetleri arttı

Moskova, 22 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Beyaz Rusyanın Alman faşist kısımlarında çetelerin faaliyeti gittikçe in kışaf etmektedir. Henüz tamamlanmamış olan haberlere göre Mohilef ve Mins bölgelerinin müteaddit kısımlarına ve Eylülün ilk 15 günü içinde çeteler 650 Alman subay ve askeri öldürmüştür. 12 tahta köprü, 2 demiryolu köprüsü, 23 tank, 204 kamyon, külliyetli mühimmat, teçhizat ve yiyecek maddeleri, 6 top, 6 motosiklet tahrip etmiş ve kullanılmayacak hale getirmiş ve 2 mühimmat deposu berhava etmişlerdir. Son günlerde kuvvetli bir çete, bir Alman süvari birliğine devriye gezdiği bir askeri hücum etmiş ve 50 faşisti öldürdükten sonra birçok at ele geçirilmişlerdir.

Minskden Bmbrulsko kış teçhizatı ve istihkâm levazımı götürmekte olan bir nakliye kolu çeteler tarafından tertip edilen bir pusuya düşürülmüş, 40 Alman askerle 2 Alman erbaşı öldürülmüş, teçhizat ve malzeme tahrip edilmiştir.

Çeteler vatan haini Stupini kurşuna dizmişlerdir.

Rusya İrana büyük kuvvetler sevk ediyor

Baştarafı 1 nci sayfa da

lari kabildinden bu yenileri de şüphe ile teâkiki etmektedir.

Geçen hafta en fazla alâkayı çeken vakiası İran Şehingahının gelişmesi hâdisesidir. Rusların İranda kendilerine tevdi edilen arazi kısmını ılgal iş büyük miktarda kıtaat sevk etmiş olmaları manidardır. Rusların bu havalide fazla miktarda savaş arabaları ve zırhlı otomobilleri vardır. Tahran etrafına Ruslar birçok paraşütlü, ler indirmişlerdir. Ruslar, cenupda tam makinleşmiş, iyi besap edilmiş bir plâna hareket etmekte olmaları itibarıyla burada kendilerine mukavemet edilemeyecek bir kuvvet ifade etmekte ve bu itibarı insan ve malzeme bakımından hiçbir ihtiyac karşılamada bulunmamaktadır.

Sovyet ve İngiliz kuvvetlerinin birliğleriyle irtibat tesis etmeleri cennet Rusyada ve Kafkasyada ehemmiyetli akisler tevhit edecektir.

Ruslar, Kremençuk: ziyamı kabul etmekte ve Kiyev kapılarında muharebelerin devam etmekte olduğunu söylemektedirler. Bunun haricinde bütün Rus tebliğleri pek kısa ve muhtasardır. Leningrad üzerindeki tazyikin nisbeten hafiflemiş olduğu da görülmektedir.

25 EYLÜL'ü UNUTMAYINIZ

Bütün İstanbul'u kendine esir eden

DOROTHY LAMOUR

ALTIN SESLİ GÖNÜLLERİ MESTEDEN

BİNG CROSBY'nin yarattığı

Singapur YOLU

LÂLE Sinemasını

Şerefe götüren ilk zafer yoludur.

DİKKAT: perşembe akşamı için mumaralı yerler şimdiden satılmaya

başlamıştır

İtalyada bir film stüdyosu Harp filmleri yaparken yandı

Roma, 22 (A.A.) — Venedik bey-nemil film sergisinde büyük bir muvaffakiyet kazanan, deniz sahnelerine ait bir film Roma'daki Skalara film müessesesinde montajı sırasında şiddetli bir yangın çıkmıştır.

İtfaiyenin seri yardım sayesinde bir taneisi aarış olmak üzere diğer stüdyolar yanıktan kurtulmuştur. Ateş aynı zamanda stüdyonun artistlere ait elbise ve teçhizatını ve hazırlanmakta olan diğer üç filmi de yakmıştır.

Yangının bir elektrik kontağından ileri geldiği zannedilmektedir. Hasarat takriben beş milyon İttrir.

Suriye Müttefikler safında harp edecek

Londra, 22 (A. A.) — Beyrut

tan gelen, fakat buraca teyid edilmeyen haberlere göre Hasan Elhâkinin riyasetinde yeni Suriye kabinesi teşekkül etmiştir. Bu kabinede millî parti müstesna diğer partiler temsil edilmektedir. Bir müdafaa vekâletî kurulmuş ve başına da Abdülgaffar Ertaş getirilmiştir.

Suriye reisicumhuru neşrettiği beyanatta, Suriyenin diğer Arap memleketleriyle birlikte müttefikler saflarında harbedeceğini bildirmiştir.

Ruzvelt Vaşingtona döndü

Hayd - Park, 22 (A.A.) — M.

Ruzvelt hafta tatilini malikânesinde geçirdikten sonra Vaşingtona dönmüştür. Devlet reisini, kongre liderlerini, müessiller meclisiyle ayân meclisindeki encümenleri âzalarını bir araya toplayacak olan konferans yarın beyaz sarayda akteedilecektir. Konferansda ölünc verme ve kiralama programının tatbikine tahsis edilmiş olan 5,895 milyon dolarlık kredilerin süratle kabulünü temine mütâallik plânlar müzakere edilecektir.

Bulgaristanda istisnai ahval

Baştarafı 1 nci sayfa da

verile iş beraberliği yapma kabul etmekle kuvvetli müttefiklerinin siyasilerine mani olmak mecburiyetinde kalmıştır.

Ne Bulgar hükümeti, ne Bulgar milleti harbi istemiyorlar. Fakat arzular, anane ve menfaatleri hilâfına bir baktı hareket takip etmek zarureti dedirler.

"Yeni nizama, iştiraki kabul etmiş olmaları itibarıyla de Macaristan ve Rumanyanın uğramış oldukları kibbetten kendilerini kurtarabilmeleri için pek az ihtimal vardır. Bulgar kuvvetlerinin Alman başkumandanlığı emrinde vazife görmeğe davet edilmesi de ihtimal dahilindedir.

Velinimetleri olan Ruslara karşı harp etmekten iktisadî imkânını bulabileceklerdir, fakat bu cihet kendi yedihükarlarında olmadığı da muhakkaktır.

Bulgar milleti, Bulgar mühver lehine temayülüne rağmen Rusyaya kuddi halâkâtı ve müsterek Slav ırından olması sıfatıyla daima minnettar kalmıştır.

Geniş miktasya ziraatçı olan Bulgar milletinde Sovyet ideofaîne karşı daima bir sempati mevcut bulunmaktadır.

Ahiren hükümetin son tedbirleri muvacehesinde Bulgar milletinin idarettiği aksâdîmal büyük bir memnuniyetsizlik ve kundakçılık gelişmekte ve tebarüz etmiş ve hattâ salâhiyetler makamlar tarafından gözetilip tenkil tedbirleri ile karşılanmıştır.

Hallihazırda Bulgar gemilerinin Rus mayınları ve Rus denizaltıları tarafından batırıldığı ileri sürülerek Rusya aleyhinde bir hava yaratmaya çalışılmaktadır. Bulgar matbuatında iştir eden ve doğrulduklar meşhûr olan haberlerin yayılmasında kullanılan usuller Alman propagandasını şikâret olarak göstermektedir.

Sulh rivayetleri

Baştarafı 1 nci sayfa da

bir teşebbüsü ne suretle karşılayacağı istismaz etmiştir.

Bu hâdis, M. Taylorda şüphe uyandırmıştır. İtalya kralı hanedanını harbin tevessülünden korkmaktadır; tabiri diğerleriyle kral, Viktor Emmanuele Amerikanın açığa harbe girişini takdirinde İtalyanın Alman boyunduruğuna girmekten kurtulması ihtimallerinin büsbütün ortadan kalkacağı mütalâasında dır.

Halbuki Amerikan radyosunun ve Amerikan gazetesinin Ruzvelt aleyhindeki şiddetli tutumlarına rağmen gerek Romada ve gerek Vişide Vaşingtona münasebatın tamamıyla inkılad uğramasının önüne geçilemez şiddetle arzu edilmektedir. Mafih Viktor Emmanuel'in projeleri, ister bir ihtilâlin ister Almanyanın tamamıyla İtalyan vaziyet etmesinin önüne geçmek arzusunun müphem olsa da Berlinin bunların nazarı itibarıyla alınmaları ihtimali hakkında temennisiyle tamamıyla müttefik bulunmaktadır. Hatta bu projelerin doğrudan doğruya Berlinin ilhamı eseri olması muhtemeldir.

Filvaki kral Viktor Emmanuel tarafından ileri sürülen fikir, İngilterenin arazi statüsüne riayet edilmesi ve İngilizler'in berri Avrupa işlerine her türlü müdahaleden feragat etmeleri fikridir.

Fransanın akıbeti, Berlin Vişide arasında yapılacak müzakerelerle tayin edilecektir. "Benimlemler bir Avrupa konferansı da Avrurayı statüsüne göre nizama göre tesbit edecektir."

M. Ruzvelt'in derpış etmesi imkân mütasavver olmadığı mütalâasında bulunduğu cihet, son noktadır.

Roma, 22 (A.A.) — Ruzveltin papalık nezdindeki şahsi mümessili Myron Taylor bu sabah saat 8.30 da Romadan hareket etmiştir. Müavini Tiltman Romada kalmıştır.

Halkımızın hava kurumu

muna milyonlarca yardında bulunması, göklerini kısıp bir zaman içinde yitilme kanallarla dolduracağımızın müjdesidir. Fikre ve zâkatın yeni yarımlar için vesile hazırladığını unutmayalım.

Şehvet Yolcusu

NAKLEDEN: Muzaffer ACAR.

60

Aradan on sekiz sene geçmişti. Gecmiş zaman Meliha Cemal daima başkalarına gördüğünden çok daha uzun görüldü. İşte delikanlı şimdi karşısında dikilmiş du ruyor, adetâ meydan okuyordu:

— Haydi, büyük anne, diydü, inanın bana. Ben sizin torununu züm.. Hem bunun ispatı için çok uğraşmaya haet olmadı mı da biliyoruz. Üzerimde eski hîmetçiler Hatice kadimın ölmezden evvel bıraktığı mektup vardır. Bu mektupta birçok hâdiselerden bahsolunduğu gibi meşru haklarına da işaret olunuyor..

— Hak mı? Benim sana hiç bir vereceğim yok..

— Öyle mi?.. Pekî büyük anne, o zaman apaçıkça davayı kaybederim o kadar.. Fakat bir de rezaletî düşünün. Kopacak skandalî hiç düşünmüyor musunuz büyük anne?..

— Bana böyle kitap etmeyin..

Diye Meliha Cemal ânî ve gılgınca bir tehevürle bağırdı. Delikanlı hiç cevap bile vermedi, el-

lerini cebine soktu ve büyük bir soğukkanlılıkla, "Sen dul, valsini sıkla çal, Meliha Cemal bütün vücudunu sarsan titremeye hâkim olabilmek için tırnaklarını avucuna geçiriyordu.

Yavaş bir sesle şöyle söylenebildi:

— Para istiyorsunuz değil mi?.. dedî. Evet, ben çok haklıyım. Siz nasıl oldu da bu kadar uzun zaman unutabildim. Parası biter bitmez derhal bana müracaat etmesini de Hatice kadima o kadar söylemiştim. Halbuki o hiçbir zaman.. Ben de unutmamışım işte..

— Ben hiçbir zaman, hiçbir şeyden mahrum olmuş değilim. Bu gün de aynı vaziyetteyim. Sizden istediğim de para değildir.

Delikanlının böyle meydan okurca konuşması Meliha Cemaldeki bütün nedamet ve merhamet hislerini alıp götürmüştü.

— Demek rezalet koparmak istemiyorsun, değil mi zavallı çocuk?.. diye bağırdı. Zavallı. Herhalde taşranın bir köşesinden kal-

Hakeme

Salonlarında KEK BOŞANMAK KADIN DA BOŞANMAMAK İSTİYOR

Şahit kadın her şeyi bağıra, bağıra söylemişti ama yaşını hâkimin kulağına fısıldamıştı

Meraklı bir boşanma da... ki, aslıye dördüncü hukuk... içeri dolmuş, kapısı... bir teki toplarla yıkıla... bir teki toplarla yıkıla... Bir aralık, en arkada... mübaşirin iskemlesi üze... içeri... seyreden kısa boy... bir kadın birdenbire san... kırıması ile birlikte yere...

doğurduğu kargasılıktan is... içeriye süzülür. Şişman... ah ve oflarına devam e... de bir şahit dinleniyor... 25 yaşında olduğunu yalnız... itebileceği derecede gayet... sesle söyler Sıdika a... genç kadındır:

Şahit hâkim bey, diyordu, is... hem eski, hem de yeni yemin... ederim ki doğru söylüyö...

Süleyman adında bir bay... edilen de 21,22 yaşlarında... Fikret, Boşanmayı Süleyman... Fikret ise:

bu bütün zevcele vazifelerini... yapmıyorum.

bu kocam olacak bu adam... param için almıştır. Tam... ceste ceste çekip yedi, o... o eğlencesinde, zevkindedyi...

bu eve uğramadı.

bu salırlı oldum, doktor, dok... başıma başladım. Ne gençliği... ne kadınlığı, ortada bir... vardır. Buzdan dolayı ay... katien istemiyorum... di...

bu isme cavaında ısrar edil...

bu bey, diyordu, biraz mı... bu hayatımı anlatı... bu iki büyük gençler, boşan... bu düşünür durdum. Evet... bu ortada bir çocuğumuz var...

bu diye ağzından ayrılmamız...

bu Lana bir gün bile rahat... Ne evine, ne çocuğuna düş... Bu yedi evladı bir allenin... Allenin, yuvanın ne de... bu bilirim. Bu kadımsa be... soymak, geçirmesini temin... almıştır. Her zaman ben... mülhasadesinden fazla...

bu isterdi.

bu kendisi ayrıyım... bu nafaka vaziyeti maliyemi... mesele sarsmıştır. Buna niha... nesini ve boşanmamızın ka... ladesini de ilâve ederim...

bu sözlerine pür heyecan... diyordu:

bu Süleyman benim karde... de bir zamanlar Fikretin... evliydim. Aynı evde oturu...

bu karışım bir gün bile... bu kızur içinde yemek yedik... yordum. Kıyamet gürlütlü...

— Ben bu aşağılık yerde oturmam. Sen zaten benim ayarım değilsin ki, hayvanlarla uğraş uğraş hayvanlaşmışsın. Falan, zavallı Süleyman çık, sus, pus duruyordu. Sadece:

— Yapma karıcığım, etme şekerim! diye yaıyayordu.

Sonra efendime söylüyeyim. Bu kadın yuvasına da düşkün değildir. Ya, ni sizin anlayacağınız ev Radni de, gül. Gözü, gönlü eğlenceye. Daha 10 günlük mü, 15 günlük mü ne, düğüne gelmişti.

Tabii sancısı tuttu. Süleyman'ın her ne kadar gel karıcığım, seni eve götüreyim, dediyse de dinlemedi. O düğün halkı içinde kocasını rezil, kepaze etti. Söylemediğini bırakma...

— Söyliyeceklerin bitti mi?

— Nasıl öter hâkim bey, nasıl biter. Akşama kadar söylesem gene hep sini anlatamam.

Bir gün de evlerine gitmiştim. Da... ha sokak kapısından kavgalarını duydum. Gelin:

— İle de ile altın bilezik isterim. Diye bağırıyordu. Eğer bilezik gelmezse, sen de bu eve gelme.

Gürültüyü duyunca, içeri girmeye korktum. Kaçtım. Ama, Süleyman'ın, ga böyle bir kadına düştüğünden dolayı hep acıdım, durdum.

Bunların beraber yaşamalarına katien imkân yoktur... Fikret, kocasının şahitlerinin bu türlü ifadelerine karşı hep:

— Aaaa...

— Daha neler?... — Aman Allahım! gibi sözlerle mukabele ve vekili vasıtasla hepsini red ediyordu.

Nihayet 8 şahit daha dinlendi ve karşı tarafın göstereceği şahitlerin çağırılması için de duruşma başka bir güne bırakıldı.

Dışarı çıktıkları zaman Süleyman'ın kardeşi hâlâ hızmı alamamış, kardeşi, nin arkadaşlarını yakalılarak söyle diyor:

— Hâkim, bizi dinliyeceğine asıl "Hüsnü tabiat, lokantasının garsonlarını dinlesin de bunun nasıl bir kadın olduğunu öğrensin.

Ne zaman kardeşimle buraya gitti, lerce, kadın lokantayı altüst etti b... raktı.

Süleyman ve arkadaşları ile şa... hitlerin bir tarafa, Fikret de annesi, kardeşleri ve vekili ile bir... tarafa doğru gittiler.

Meraklılar hâlâ grup grup arka... larından gidiyor, ne konuştuklarına kulak misafiri oluyorlar.

ADLİYE MUHABİRİ

— İffet Melih'in başından böy... le bir şey geçmemiş de farkında... değil. Günün birinde siz de aynı mirasyediliği yapacaksınız. Bu, her gencin başından geçer.

— Allah göstermesin, hanme... fendi! Bendeniz hiç bir zaman evlenmeyi düşünmedim. Gerçi dostlarım: "Er geç sen de bu köprüden geçeceksin! diyorlar ama... Bu, günün birinde tahakkuk etse bile, bendeniz şımarık... lıktan hoşlanmam.

— Neriman calı bir teesürle kaş... larını çattı:

— Aman İffet bey, siz de ne kadar egoist bir gençsiniz! Benim yaptıklarım şımarıklık mıdır?

Bestekârların uğradığı hastalıklar

Birçok musiki üstatları veremden ölmüş, bir çoğu da kör, sağır ve deli olmuştur

Bir tarihçi muhtelif hastalıkların, geçen asrda yaşayan büyük bestekârlar üzerine nasıl bir tesir yaptıkları, na ve ne gibi neticeler verdiklerini dair birçok meraklı malûmat toplamıştır. Aynı zamanda geçen asrda meşhur bestekârların hangi hastalıklardan öldüklerini de bir istatistikde göstermiştir.

Ağır hastalıkların, büyük bestekârların çalışma sahaları üzerine en büyük tesirler yaptıklarını, Bethoven ve Robert Franz ve Smetana da görüyoruz.

Bunlar en mükteb zamanların, Bethoven ve Robert Franz ve Smetana çok aksi birer adam olmuş, insanlardan nefret ederek münezvi bir hayat yaşamışlardır. Bu münezvi hayatları ölmeye kadar da devam etmiştir.

Bethofene gelince, o bambaşkadır. Sağrık onda tasavvur edilmez kudretler yaratmıştır. Bethoven de kenara çekilmiş, fakat bu yalnızlıkta unutulmaz senfonileri vücuda getirmiştir. Sağrık Bethofene büyük bir ilham vermiştir.

Bah, Hender ve Margner tamamiyle kör olmuştur. Bah hemen hemen bütün hayatında göz hastalığından muztarıptır. Fakat hastalığına hiç ehemmiyet vermemiş, doktora gitmeği bile ihmal etmiştir. Kör olduktan sonra da artık bir şey besteleyemiyordu.

Çok müteessirdir. Fakat bir sabah kalktığı zaman gözlerinin tekrar açıldığını görmüş, sevinmişti. Artık gene karısını ve çocuklarını görebiliyordu. Hemen yeniden eserler bestelemeye başlamıştır. Lâkin bu sevinç uzun sürmemiş, bir kaç saat sonra kâlp sektesinden ölmüştür.

Büyük bestekârlar arasında kök salmış hastalıklardan birisi de veremdir.

Verem, bestekârları kırıp geçiriyor du. Öyle ki, artık bazı doktorlar bu hastalığın kaynağını musiki istidadi ile sıkı bir münasebette olduğu şeklin

Bethoven ve Mozar

de bir tez ileri sürmüştür.

Mozart ve Bethovenin anası babası da veremdi.

Pergolose 26 yaşındayken "Stabat Mater", isimdeki eserini vücuda getirmiştir. Bu beste, İfendi mezarının yanında söylenerek acıklı bir musikiydi.

ve pek doğru söylemişti.

Fakat, bu sözleri ben hiç de kendi hesabıma hüsnütefsir edemezdim. Artık annemin hilelerinden, dolaplarından ve ihtiraslarından gözümlüymüştü.

Annemin sözlerini babam da kısa bir cümle ile teyit ederek:

— Bizim hanımın hakkı var, dedi, tahsilini yapan ve istikbale doğru ilk adımı atan bir gencin ilk yapacağı iş de evlenmek olmalıdır.

İffet Melih bu vadiye babamla konuşmayı terahhüd ediyordu.

Cevap verdi:

— Tahsil, aile kurmağa kâfi gelmiyor, doktor bey! Şimdiki kızların gözleri yükseklere, Onların maddi ihtiyaçlarını temin edebilmek için, kazancın artması lâzım. Bu da zamanla mümkün olacak. Bir gencin yirmi beş yaşındaki kazancıyla otuz beş yaşındaki kazancı elbette bir olmaz.

— Evet, Bu hususta haklısınız! Ben sizin gibi makûl düşünün gençleri pek az görüyorum. Bir takımları vardır ki, günlük kendi zaruri masraflarını bile temin edecek vaziyette olmadıkları halde, zengin bir yer bulup oraya yamanmak isterler. Bu şekilde izdivaçları hiç bir zaman sonu gelmez. Kız babası ne de olsa — damada karşı —

Boldieu boğaz vereminden ölmüştür. Mehul en meşhur eseri olan "Yusuuf Mısırdaki, yit ölmüşü yazmıştır. O da veremden ölmüştür.

Şopen, Vober de hastalık kurbanı olmuştur. Bu ağır hasta bestele, dikleri eserlere pek aşıkardı. Ölmüştür. Şopen bu hastalık yüzünden sık sık kendisinden geçiyor. Bu ruhlanlar geçiriyordu. Eserlerini, hep Fransız salonlarında, ipek, kumaşların, latif kokuların, ona bakan ve teşelli eden kadınların tesiri altında yazıyordu. Voberin eserlerinde ise daha fazla hayat ve yaşama kuvvetleri görünmek mümkündür.

Şopen en büyük eserlerini tam şiddette bulunduğu zaman yazmıştır. Bu operalar (Bohem, Madam Bateflyay, Toska) hep pek acıdır.

Puçini aittmiş yaşma girdiği ve kan serden hastalandığı zaman, ansızın sen hayat dolu, neşeli operaları yazmaya başlamıştır. Bu operalar bugün de en güzel komik operalar arasında yer almaktadır. (Clani Şiş)

Bestekârları merhametsizce kırıp geçiren hastalık da delilliktir.

Hendel, Donizetti, Smetana, Hügo Volf, Şuman, Şubert bütün bunlar bu feci hastalığın kurbanı olmuştur. Delilik sen yasadıkları seneler zarfında besteledikleri eserlerde pekâlâ hissedilir. Bu üstadların son besteledikleri eserlerinde hep ağır ruhi kurbanlar, manevî taziyeli ve derin facia görülmüştür.

Fakat büyük bestekârların ölmez eserlerini yaratmak için daima bir hastalığa duçar olmaları lâzımgeldiğini zannetmek de doğru değildir. Bilâkis, birçok büyük senatkarlar vardır ki, sapaşaglam uyan bir hayat yaşamışlardır.

Messia: Alber, K rubini Palestrina, Verdi ve diğerleri bahsettığımız istatistğe göre başlıca 100 bestekâr vasati olarak 65 yaşına kadar yaşamışlardır.

kesesi ayrı bir adamdır. Akıllı bir genç böyle zilletlere katlanmaz. Kız ne kadar zengin olursa olsun, damadın da eli cebine girebilirdi. Bunun aksini iddia edenler; saadette, haysiyetle yaşamayı düşünmeyen maceraperestlerdir. Ben bu işi böyle tabii ediyorum, Galiba siz de aynı endişeyle evlilikten korkuyorsunuz. Değil mi?

— Evet, doktor bey.. Çok güzel hu'lâsa ettiniz. İnsan sizin söylediklerinizin aksini yapmağa kalkışmak için, sokakta kalmış olmalı.

Neriman kahkahayı savurdu.

— Hamdolsun.. İcimizde, sokakta kalan kimse yok. İffet Melih bey bu hususta — benim kendisini ilk tanıdığım günden beri — çok müşkülpeştirtir. Fakat kardeşi hiç de böyle değil. Gönlüne danıştı. Ve hemen kararını verdi. Bana izdivaç teklif etti.

Nerimana:

— Yeterartık canım, dedim, rahat yemek yiyelim. Sofrada da münakaşaya mı girececeğiz?

Babam:

— Münakaşa eden yok, kızım, dedi. güzel güzel konuşuyoruz. İffet Melih bey çok yüksek ve sağlam bir seciye sahibi olduğunı, fikir ve kanaatleriyle gösteriyor. Ben, her gencin böyle ko-

GÜLERMİSİN AGLARMISIN

İlâç değildir!

Küçük bir lokantanın sahibi, lokantasındaki çatallarla kaşıkların günden güne eksildiğinin farkına vardı. Farkına varınca da, bir levha yazdırdı. Müsterilerin yemek yedikleri salonun görünür bir yerine astırdı. Levhada şu yazı bulunuyordu:

"Kaşıklarınızla çatallarınız, ilâç değildir; dolayısıyla, yemeklerden sonra almamalıdır!.."

Yemiş... öğretmiş!

Bir çocuk, ağlıyordu. Ondan daha kabaca olan çocuk da beride dolay yordu. Her ikisinin de annesi, yaşca büyük çocuğuna seslendi:

— Küçük kardeşim neden bağırsı, yor öyle? Gene bir şey yaptın mı, laka! Rahat bırak çocuğu!

Şu cevabı aldı:

— Ben ona bir şey yapmadım anne; pastasını nasıl yemesi lâzım... Sade onu öğrettim. "Bir daha sefere işte böyle ye" dedim!

Tacirin mektubu!

Bir tacir başka bir tacire iş dolayısıyla kuzumtu. Daktilosuna şöyle bir mektup dikte etti:

— "Sayın muhatabım! Eğer bu mektubu yazan daktilodan utanmasam, hakkımızda ne düşündüğümü a. gücün yazdırırdım. Evet, ben haysiyet sahibi bir adam sıfatıyla size uyun düşen kelimeyi düşünüp te b... lamıyorum bile; halbuki, siz... Siz, ki namussuzsunun birisiniz. Benim ne düşündüğümü kolayca keşfedebilirsiniz."

nuşmasını çok arzu ederim.

İffet Melih nazıgâne bir baş sallayışıyla babama mukabele etti:

— İltifat buyuruyorsunuz, doktor bey!

Sofrada annemin halini hiç beğenmiyordum. İffet Melih Sadiye baktığı gibi, ara sıra — bana sezdirmeden — gözlerini kaydırarak bakıyordu.

Bu bakış, annemin en büyüğü teshir silâhidir. Bir erkek bu kapana pek çabuk düşebilir.

Fakat, İffet Melih çok azımlı, ahlâk ve seciye sahibi bir delikanlı. Onun böyle bakışlara aldıracağı, kendini kaptracağı, gını veya hiç değişse bu bakışlardan kötü mânalar çıkaracağını ummuyorum.

Eğer böyle olursa, yani o da annemin bakışlarından mâna çıkarmağa kalkarsa, Sadiden ne farkı kalacak? Sadi de gözünden bu yüzden düştü.

İffet Melih, Sadiden bahsedemem. Buna imkân yoktur. Bu, unutulması icabeden bir rezalet sahnesidir. Lâkin annem bu delikanlıdan da hoşlandıysa... Ya ona da kendini kaptırdıysa...

(Devamı var)

Döşeme Altındaki

Ceviren: MUZAFFER ESEN

27

— Demek, dedi, cesedi o da tanır!

Pointer:

— Bu kasap çıracı, dedi, çok zeki, bir çocuk. Erkeği ve kadını tanıdığına dair ye min etmeğe hazırır.

— Layng bu hâdiseyi inkâr edecektir.

Noter kısa bir gülüşle bu cümlesini tashih etti:

— Yani Layng bu hâdiseyi inkâr edebilecek imkânlar maliktir sanıyorum. Bu delikanlının mis An Gisburna benden fazla fenalık etmediğine kanım.

— Bundan çok emin görünüyorsunuz.

— Çünkü ben insanların görüşlerine değil, ruhlarına göre müteale yaparım.

Bu sırada Layng içeriye girdi ve onu odaya kadar getiren polis Pointere fısıldadı:

— Evet şef, yemin etmeğe hazırır.

Bu sözün manası açıktı. Bitişik odada bekleyen Thomas Grin, Layng'i kati olarak tanıdı. Delikanlının yüzü zü sapsarı kesilmişti, hararetle noterin elini sıktıktan sonra sual soran bir gözle başmüfettişe baktı. Pointer delikanlıya oturmasını işaret etti.

Pointer delikanlıya kısaca kasap çıracının söylediklerini anlattı. Layng'in yüzü bu sözlerden sonra bir kat daha geriledi, bir dakika kadar ağzını açıp bir kelime bile söylemedi.

Pointer yerinden kalkarak delikanlıya hitap etti:

— Eğer bana cevap vermeden evvel avukatınızın fikrini almak niyetindeyseniz sizi avukatınızla görüşmek üzere on dakika müsaade verebilirim. Çünkü vereceğiniz cevapların çok mühim olduğunu bilenlerdenim.

Layng başını sallıyarak böyle bir konuşmaya ihtiyacı olmadığını anlattı ve yorgun bir tavırla:

— Bundan hiçbir fayda görmüyorum.

Dedi.

Akshort söze karıştı: — Layng, size hakikat ne ise onu ağızdan açığa söylemenizi tavsiye ederim. Bu cinayetle hiçbir alakanız olmadığma emnim. Binaenaleyh size samimi olmanızı, her şeyi başmüfettişe itiraf etmenizi teklif ediyorum. Sonra ne yapacağımızı beraber düşünüyoruz.

Sonra Pointer: dönerek sözüne devam etti:

— Sizin de hakikati öğrenmek istediğinizden emnim. Demin size insan ruhlarını iyi anladığımı da söylemiştim.

Layng'in yüzü derin bir ıstırap ifadesiyle kapanmıştı, boğuk bir sesle:

— Teşekkür ederim, mister Akshort, dedi. Bu işte suç olduğuma samimi inanmışım, fakat istikbal bana çok kararlılık görünüyor. Bütün deliller aleyhindedir. Lehim de tek bir nokta göremiyorum. Zira kasap çıracının söyledikleri doğrudur, o gün evi gezerken mis Gisburn villaya gelmiş, fakat benden evvel villadan ayrılmıştır. Sonra kendisile katiyen mü-

nakaşa etmiş değilim. Sonra ben fikrine iştirak etmedim bir insanı öldürenlerden değilim.

Delikanlı tereddüt ederek sustu. Noter ısrar etti:

— Hiçbir şey saklamayınız. Çünkü siz söylemeseniz bile Skotland Yard kısa bir zaman içinde her şeyi meydana çıkaracaktır.

— Fakat ben hiçbir şey saklamıyorum. Söyleneceklerim bundan ibarettir.

Pointer sordu:

— Ya yüzük?

— Bu yüzük hepimizin bildiği gibi mis An Gisburnundur. Hiç şüphe yok ki elerini yıkamağa giderken çıkarıp oraya koymuştur.

Pointer bu noktaya bir daha dönmek fikrinde olduğu için ısrar etmiyerek suali değiştirdi:

— Mis Gisburn villaya davetiniz üzerine mi geldi?

— Hayır.

— Niçin geldiğini söylemedi mi?

— Evi görmek için. Zira misters Markham ve Karin ona villayı bolbol methetmişlerdi.

Bu sırada dışarda bir gürültü oldu. İnce bir ses haykırıyordu:

— Douglas! orada mısın?

Pointer bir düğmeye bastı. Odanın dışında bir tablo üzerine konmuş ampullerden birisi yandı; bu ampulün rengi başmüfettişe konuşmak isteyen şahsın içeriye alımlıcağına ifade ediyordu.

Öfkeli bir polisin yanında misters Layng göründü.

Genc kadın Pointere ve mister Akshorta kısa bir selâm verdikten sonra kocasının yanından yer almak üzere yürüdü. Bir elini kocasının omuzuna koyarak:

— Buraya çağırıldığımı haber alırmaz hemen geldim. Bana haber vermiş olsaydınız daha iyi olurdu. Her yerde yanınızda bulunmak isterdim.

Kocası cevap vermedi.

Karin sordu:

— Ne oldu?

Pointer, kasap çıracının şahadetini genç kadına da anlattı.

Karin çok sakın bir sesle kocasına hitap etti:

— Şu halde An sizi villada buldu, öyle mi? Bana oraya sizi görmek için gideceğini söylemişti, fakat ben onun villaya gitmesine kadar sizin oradan ayrılacağınızı sanmıştım. Douglas, bunu şimdiye kadar sana söylemedim; fakat şimdi artık söylemeliyim. Mis Gisburn villaya bir sözüm üzerine gitti.

Karin çok sakın söz söylüyor ve soğukkanlılığını muhafaza ediyordu. Kocasının omuzunu sıkarak ilâve etti:

— O gün Douglas çok methetmiştim.

Sonra kocasının yanından ayrıldı ve misters Akshortun yanında bir iskenleye oturdu. Sakin bakışlarını müfettiş üzerinde toplayarak sözüne devam etti:

— Mis An Gisburn kendisine çok fazla emniyeti olan bir kızdır. Fakat o gün bilmediğim bir sebehten dolayı biraz heyecanlıydı.

(Devamı var)

Değerli ve Azami Randımanlı emlak almak isteyenlere

Karaköyde Sultanhamamında Bey oğlunda en kıymetli hanlarla Maçka, Şişli ve Beyoğlunda Yüksek randımanlı bütün konforlu haiz apartmanlar satılmaktadır. Müraaatt.

AJAN MÜLK: Yenipostane caddesi Tübbe sokak Kazazker Han No 14-15 Telefon 24626

KURTULUŞ BİÇKİ ve DİKİŞ DERSANESİ

Müdüresi: Bayan Papazyan Haftada dört gün kadınlara, gündüz üç saat Fransız usulü ile biçki ve dikik dersi tedris edilir ve 4 ayda maarifce musaddak diploma verilir. Feriköy Tepelik 116 No. Papazyan Apartmanı.

Hikâye

(Dünkü mushadan devam) Dulun gözyaşları feneri — 2

— Babam Zantudî kaptanı ne yaptınız! diye sorunca, gümrük memuru:

— Şeytan adasına götürdüler! demekle iltifa etmiş ve beynine saplanan bir kurgunla yere yıkılmıştı. Haşruf derhal güverteye fırlayıp bakınca, masin kendine suların akıntısında gitmekte olduğunu görmüştü. Kardeşleri hepsi de güverteydiler. Koşarak boynuna sarıldılar. Sonra hepsi bir ağızdan:

— Babamın intikamını tanrı'nın yardımıyla aldık! dediler. O gece için Şeyh Said burnunun ıssız bir tenha körfezinde sığınmak mecburiyetindeydiler. Çünkü, hava değişmiş rüzgârla birlikte, korkunç kara bulutlar da Kızıl denizin sularını simsiyah bir renge bürümüşlerdi.

F. G. 23 ün denize açıldığını, dan on iki saat geçmiş olduğu halde, dönmediğini gören Somaliva, Fransız gümrükleri bütün resmi makamları haberdar ederek F. G. 23 ün aranması için emirler beklemişlerdi. Fransız deniz amirliği Dupin ve Larok adlı torpitoların bir arastırma yapmaları için emirler vermiş ve saatte yirmi sekiz mil süratle giden gemiler, bütün sahilleri aramağa başlamışlardı. Engin denizde, motorün içinde kimse olmadığı halde sürüklendiğini görmüş ve vinçle bordolarına almışlardı.

Artık makine sesleri geliyor,

Dulun göz yaşları feneri

Dupininin kaptanı mütemadi- yne telsizle amirallığı haberdar ediyordu. Verilen cevaplarda seyh Said burunlarının çok sıkı bir surette taranmasını bildiriyordu.

Haşruf burada süren beş saatlik bir dinlenmeden sonra, Adene sığınmak ve orada yelkenliyi terkedererek tekrar Asıra karadan dönmeği kardeşleriyle kararlaştırmıştı.

Aksamın koyu ve korkunç karanlığı basarken yine rotasını Aden körfezine doğru çevirdi. Bizzat kendisi ön güvelde en yüksek bir direğin tepesine çıkmış açık denizlerden gelmek ihtimali olan ani bir baskını gözlüyordu. Birdenbire daha pek çok uzaklarda olan bir ışık gözünden kaçmadı. Anlamıştı. Kendilerini takip etmek üzere harp gemileri açık denizlerde seferber edilmişti. Fakat, talihin kötü cilvesi de kendisini gösteriyordu. Artık fırtına gitmekte oldukları taraftan bütün şiddetle esiyor ilerliyecekleri yerde onları suların ceyreanları birkaç yüz metre daha geriye atıyordu.

Haşruf göttükçe uzaktan gördüğü ışığın yaklaşmakta olduğunu sezince düdümlü bulunan kardeşine (Dulun gözyaşlarına doğru çevir) diyerek bağıyordu. Burası bir fenerdi. Kurulduğu yer aşağı yukarı beş yüz metre genişliğinde bir kayalık yerd.

Artık makine sesleri geliyor,

GRİPİN

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZM

NEVRALJİ, KIRIKLIK VE BÜTÜN AĞRI LARINIZI DERHAL KESER

İlacında günde 3 kaşe alınabilir. Her verde pullu kutuları ısrarla isteyiniz

KÜÇÜK İLANLAR

EN SON DAKİKA

Küçük ilanlar kuponu

(Bu kupona eklenerek gönderileceği verim ilânları En Son Dakikada parasız acesredilecektir. Evlenme teklifi gönderen okuyucuların mahfuz kalmak üzere sarıf adreslerini bildirmeleri lâzım.)

Evlenme teklifleri

* Lise tahsilini ikmal etmiş, istenir se üniversiteye gidebilecek bir genç iş güvencesi olmak üzere bir bayanla evlenmek istemektedir. Musiki aletlerinden birini çalabilen tercih edilir. Talip olanların boy, yaş, renk, tabiat ve hal tercihlerini Tekin Doğansu) remzine bildirmeleri (335)

* 28 yaşında, orta boylu, balık etinde, elâ gözlü dul bir bayan, yaşı 25 ile 50 arasında olan, en aşağı 100 lira maaşlı bir bayla evlenmek istemektedir. Talip olanların boy, yaş, renk, tabiat ve 14 yaşındaki çocuğunu da iyi bakması şarttır. (T.Z.T.) remzine müracaat — 336

* Yaş 25, boy 1,72, kilo 70, orta tahsili, ayda net 45 lira kazancı olan, hiç kimseyi bulurmayan sanat-kâr bir bay evlenmek istemektedir. Milliyet ve yaş mevzuabına göre. (A.O. 1306) remzine müracaat — 337

* Uzun senelerden beri çalışmakta olan sanatkar bir bayan, çalışmamak şartla kendisine müreffeh bir hayat yaşatacak eş aramaktadır. Yaşından küçük gösterir, gen ve suh bir ev kadımıdır. Lüksten hoşlanmaz, orta tahsili, iyi bir aileye mensuptur. İstedik eşin esmer, kır saçlı, kırkını aşkın kadın zevk ve ruhdan anlayan ve güler yüzlü olması şarttır. (F.C. 350) remzine müracaat — 338

İş ve işçi arayanlar:

* Harita ve beton arme işlerinde mühentiss Avrupa'da tansil görmüş bir yüksek mühendis her türlü plan, proje, ve hesaplar deruhte etmektedir. (Mühendis 14) remzine müracaat.

* Lise mezuniyet imtihanını gelecek sene verecek, askerlikle alakası bulunmayan bir genç resmi veya hususî mülkesselerle az bir ücretle iş aramaktadır. (Toköz) remzine müracaat.

* 18 yaşında, askerlikle ilgisi ol-

Sayın Üsküdar halkının nazarı dikkat

Sömikok ve Karabük kokları 22 Eylül Pazartesi nünden itibaren Üsküdar Balaban iskelesinde tahliye Yolalin mahrukut deposunda berakende surekli müsterinin vasıtasına teslim sartile tonu 23.5 tona kadar lacaktır.

Kömlüklerin satış ve terzine müteallik hususat nakkinda vakit yetirir Galatada yeni yolcu salonunun 3 üncü katında Türkiye ve terzi müessesesine bildirilmesi rica olunur. Telefon 14766 (S.88)

miyan, einden ner iş güv. 0. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000. 1001. 1002. 1003. 1004. 1005. 1006. 1007. 1008. 1009. 1010. 1011. 1012. 1013. 1014. 1015. 1016. 1017. 1018. 1019. 1020. 1021. 1022. 1023. 1024. 1025. 1026. 1027. 1028. 1029. 1030. 1031. 1032. 1033. 1034. 1035. 1036. 1037. 1038. 1039. 1040. 1041. 1042. 1043. 1044. 1045. 1046. 1047. 1048. 1049. 1050. 1051. 1052. 1053. 1054. 1055. 1056. 1057. 1058. 1059. 1060. 1061. 1062. 1063. 1064. 1065. 1066. 1067. 1068. 1069. 1070. 1071. 1072. 1073. 1074. 1075. 1076. 1077. 1078. 1079. 1080. 1081. 1082. 1083. 1084. 1085. 1086. 1087. 1088. 1089. 1090. 1091. 1092. 1093. 1094. 1095. 1096. 1097. 1098. 1099. 1100. 1101. 1102. 1103. 1104. 1105. 1106. 1107. 1108. 1109. 1110. 1111. 1112. 1113. 1114. 1115. 1116. 1117. 1118. 1119. 1120. 1121. 1122. 1123. 1124. 1125. 1126. 1127. 1128. 1129. 1130. 1131. 1132. 1133. 1134. 1135. 1136. 1137. 1138. 1139. 1140. 1141. 1142. 1143. 1144. 1145. 1146. 1147. 1148. 1149. 1150. 1151. 1152. 1153